

تقدیر و برتری انجمن تجار

شهر رجبی

www.ketab.ir



کتابخانه
انجمن تجار

کتاب اندیشه

نقد و بررسی انجمن حجتیه

آرش رجیبی

ناشر: کانون اندیشه جوان

طراح جلد: سید ایمان نوری نجفی

چاپ چهارم: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: الغدیر



کانون اندیشه جوان

کتابخانه: آرش، رجیبی، ۱۳۵۵.

عنوان و نام پدیدآورنده: نقد و بررسی انجمن حجتیه / آرش رجیبی.

مشخصات نشر: تهران: کانون اندیشه جوان، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۲۶۸ ص.

شابک: 978 - 600 - 159-236-2

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه. یادداشت: نمایه.

موضوع: انجمن حجتیه.

شناسه افزوده: کانون اندیشه جوان.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۷۸۰۲۷ الف ۱۶۶۱/۲ DSR

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۹۴۰۴۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۲۹۱۴۵

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

همه حقوق محفوظ است

فهرست

- پیشگفتار..... ۱۱
- مقدمه..... ۱۳
۱. معرفی اجمالی انجمن حجتیه و ضرورت بحث..... ۱۳
۲. پیشینه حجتیه..... ۱۵
۳. روش تحقیق..... ۲۰
- فصل اول: شخصیت‌شناسی رهبر معنوی و فکری انجمن حجتیه..... ۲۳
- ۱-۱. سیر علمی و تحصیلی..... ۲۵
- ۱-۲. فعالیت‌های اجتماعی - سیاسی..... ۲۷
- فصل دوم: انگیزه‌ها و ریشه‌های پیدایش انجمن حجتیه..... ۴۱
- فصل سوم: اساسنامه و چارچوب تشکیلاتی انجمن حجتیه..... ۴۹
- ۳-۱. متن اساسنامه..... ۵۱
- ۳-۲. متمم اساسنامه..... ۵۳
- ۳-۳. تحلیل اساسنامه..... ۵۴

۳-۴. چارچوب تشکیلاتی انجمن حجّتیّه ۵۵

فصل چهارم: فراز و فرود انجمن حجّتیّه ۶۷

۴-۱. از پیدایش تا خیزش؛ از بنیان‌گذاری تا نهضت اسلامی امام خمینی ۶۹

۴-۲. از خیزش تا جنبش؛ از سال ۱۳۴۱ تا سال ۱۳۵۷، پیروزی انقلاب

اسلامی ایران ۷۵

۴-۲-۱. انجمن حجّتیّه و ساواک ۹۳

۴-۲-۲. انجمن حجّتیّه و تلاش برای شکستن اعتصاب چراغانی نیمه

شعبان سال ۱۳۵۷ ۹۵

۴-۳. خیزش در فصل رویش؛ پس از انقلاب اسلامی تا تعطیلی انجمن حجّتیّه

..... ۱۰۳

۴-۳-۱. دفاع آیت‌الله خمینی از انجمن حجّتیّه ۱۱۶

۴-۳-۲. تعطیلی ظاهری انجمن حجّتیّه ۱۲۲

۴-۴. انجمن حجّتیّه پس از تعطیلی ۱۲۶

۴-۴-۱. فعالیت‌های علمی- فرهنگی ۱۲۸

۴-۴-۱-۱. ترویج آموزه‌های مکتب معارفی خراسان یا مکتب تفکیک ۱۲۸

۴-۴-۱-۲. مدیریت مدارس و مؤسسات آموزشی و تربیتی ۱۳۵

۴-۴-۱-۳. نشر کتب معارف شیعی و مهدوی ۱۴۰

۴-۴-۲. فعالیت‌های سیاسی- اجتماعی ۱۴۱

۴-۴-۲-۱. وحدت‌ستیزی ۱۴۱

۴-۴-۲-۲. هم‌گرایی و هم‌گامی با جریان فتنه سبز ۱۴۳

۴-۴-۲-۳. دخالت و نفوذ انجمن حجّتیّه در ارکان حکومت ۱۴۵

- فصل پنجم: اندیشه‌ها و انگیزه‌های مثبت انجمن حجّیه ۱۵۱
- ۵-۱. مبارزه تشکیلاتی سازمان‌یافته با فرقه ضالّه بهائیت ۱۵۳
- ۵-۲. فعالیت تشکیلاتی و سازمان‌یافته در جهت آموزش مبانی اعتقادی به نسل جوان ۱۶۱
- ۵-۳. تلاش در گسترش یاد و نام حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۶۶
- فصل ششم: آسیب‌شناسی فکری و عملی انجمن حجّیه ۱۶۷
- ۶-۱. مبارزه با شاخه‌ها به جای درگیری با ریشه‌ها ۱۶۹
- ۶-۱-۱. انحصار مبارزه با بهائیت به مبارزه علمی و فرهنگی و تنزه از مبارزه سیاسی ۱۶۹
- ۶-۱-۲. رویکرد ضدّ روحانیت و علمداری (سکتاریسم) ۱۷۴
- ۶-۱-۳. بزرگ‌نمایی مبارزه با پیشینیان و فعالیت‌های اقتصادی انجمن حجّیه ۱۷۷
- ۶-۲. سکولاریسم راهبردی یا سیاست‌گریزی ۱۸۰
- ۶-۳. ترویج نظریه اسلام بدون روحانیت ۱۸۶
- ۶-۴. تکبر تشکیلاتی ۱۹۰
- فصل هفتم: انجمن حجّیه، مهدویت و حکومت اسلامی ۱۹۳
- ۷-۱. تناقض‌نمای فساد و انتظار ۱۹۶
- نقد و تحلیل ۲۰۳
- ۷-۲. حکومت اسلامی و ولایت فقیه در عصر غیبت ۲۰۶
- ۷-۲-۱. بررسی برخی روایات منع قیام در عصر غیبت ۲۰۸

- ۲۰۹..... تحلیل و بررسی روایات
- ۲۱۳..... ۷-۲. اقامه حکومت بر مبنای عصمت یا عدالت؟
- ۲۱۴..... نقد و تحلیل
- ۲۱۹..... ۷-۲-۳. انجمن حجتیه و ولایت فقیه
- ۲۲۳..... ۷-۳. برداشت نادرست از آموزه تقیه
- ۲۲۸..... شیوه‌های مخفی‌کاری و اطلاعاتی
- ۲۳۱..... خاتمه: بیدارگری‌های مرزبان مصلح حماسه‌های سرخ شیعه در «منشور روحانیت»
- ۲۴۱..... کتابنامه
- ۲۴۱..... ۱. فارسی
- ۲۴۸..... ۲. مجلات و روزنامه‌ها
- ۲۴۹..... ۳. نرم‌افزارها
- ۲۴۹..... ۴. پایگاه‌های اینترنتی
- ۲۵۱..... فهرست آیات
- ۲۵۳..... فهرست روایات
- ۲۵۵..... فهرست اشعار
- ۲۵۷..... نمایه

پیشگفتار

کتاب حاضر در صدد است تحلیلی جامع، منصفانه و متقن درباره مبانی و گونه عملکرد انجمن حجتیه برای نسل دانشجو ارائه دهد؛ نسلی که به واسطه فاصله تاریخی خود، تصویری مبهم و برخاسته از گزارش‌های صادق و کاذب از این تشکل را در معرض انواع برداشت‌های افراطی و تفریطی از ریشه‌های فکری و مولفه‌های تاریخی انجمن است.

این اثر در گروه بینش و اندیشه مرکز پژوهش‌های جوان سامان یافته است. مرکز پژوهش‌های جوان، با عنوان یکی از زیرمجموعه‌های پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی^۱، تلاش کرده است در راستای تأمین اهداف پژوهشگاه در حوزه جوانان و به منظور نخبه‌پروری، تعمیق و ارتقای

۱. پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی با توجه به بایستگی تحقیقات دقیق و منسجم، نظریه‌پروری و نوآوری درباره زیرساخت‌های اندیشه دینی و نظامات اجتماعی مبتنی بر آن و پرداخت علمی و روزآمد به حوادث واقعه فکری و صیانت از هویت فرهنگی و سلامت فکری اقشار تحصیل کرده و نسل جوان کشور، به عنوان نهادی علمی- پژوهشی و آموزشی، دانشگاهی و حوزوی در سال ۱۳۷۳ تأسیس شد. این پژوهشگاه دارای شخصیتی حقوقی، مستقل و در حکم نهاد عمومی و غیردولتی و غیرانتفاعی است که در قالب چهار پژوهشگاه حکمت و دین‌پژوهی، نظام‌های اسلامی، فرهنگ و مطالعات اجتماعی و دانشنامه‌نگاری دینی و همچنین مرکز پژوهش‌های جوان فعالیت می‌کند.

معرفت دینی نسل نو، معرفی الگوهای رفتاری و گره‌گشایی و پاسخگویی به اقتضانات و نیازهای فکری، فرهنگی و اجتماعی مخاطب جوان، در قالب گروه‌های علمی «بینش و اندیشه»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق، تربیت و روان‌شناسی»، «سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی» و «ادب و هنر» آثاری را تولید و ارائه نماید.

سطح کتاب پیشروی، اندیشه است. مخاطبان «کتاب اندیشه» کسانی هستند که پویایی فکری خویش را تعالی بخشیده، بر فرازی فراتر از مقطع کارشناسی قدم نهاده‌اند که به طور معمول چنین مخاطبانی کمتر از ۲۸ بهار را تجربه کرده‌اند.

این گروه ضمن سپاس از آقای آرش رجبی در ارائه کتاب «نقد و بررسی انجمن حجتیه»، زحمات آقایان زبان‌محققان محترم علمی کتاب، آقایان مهندس عباس سلیمی نمین، رحمن کریمی، مهداد هجری را ارج می‌نهد و آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادهای شما خواننده گرامی اعلام می‌دارد.

گروه بینش و اندیشه

مرکز پژوهش‌های جوان

 مقدمه

۱. معرفی اجمالی انجمن حجتیه و ضرورت بحث

موضوع این کتاب، شناخت و نقد و بررسی تاریخ، دیدگاه‌ها و عملکرد «انجمن خیریه حجتیه» می‌باشد.

انجمن حجتیه یکی از جریان‌های فکری، سیاسی، فرهنگی و از خرده‌فرهنگ‌های^۱ روزگار ماست که در پهلوی نیم قرن گذشته تاریخ این مرز و بوم، همواره در هاله‌ای از ابهام فرو مانده است.

به تعریف بنیان‌گذاران این جریان، انجمن حجتیه تشکیلاتی است که با الهام از تعالیم عالیه اسلام و مذهب شیعه جعفری، هدف اصلی آن، دفاع از اسلام در مقابل بهائیت، آموزش و تربیت انسان‌های لایق، کاردان و مقید به

۱. حجت‌الاسلام دکتر عبدالحسین خسروپناه می‌نویسد: «خرده‌فرهنگ در اصطلاح جامعه‌شناسی به ارزش‌ها و هنجارهای متفاوت با ارزش‌ها و هنجارهای گروه اکثریت در درون جامعه، ولی مرتبط با آن اطلاق می‌شود. خرده‌فرهنگ‌ها قابل شناسایی و تغییر هستند و بیشتر به ارزش‌های گروه اقلیت اطلاق می‌شوند. به عبارت ساده‌تر، خرده‌فرهنگ، فرهنگی درون فرهنگ بزرگ‌تر و شامل عناصر فرهنگ کلی‌تر بوده و در فرهنگ کلی جامعه سهیم است» (عبدالحسین خسروپناه؛ جریان‌شناسی ضد فرهنگ‌ها؛ ص ۳۹).

تقوا و ایمان، و اصلاح جهات مادی و معنوی جامعه و انجام خدمات مفید اجتماعی، و به زعم بنیان‌گذاران آن، تلاش برای فراهم کردن زمینه ظهور امام عصر «عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف» و ترویج مهدویت، به صورت مؤسسه‌ای صدرصد غیرانتفاعی می‌باشد که در سال ۱۳۳۲ به رهبری شیخ محمود حلبی بنیان نهاده شد و در اثر تقابل آشکار و نهان با نهضت اسلامی امام خمینی و نیز انقلاب اسلامی و در نهایت جمهوری اسلامی، در سال ۱۳۶۲ به دستور شیخ محمود حلبی به صورت ظاهری تعطیل شد، اما هیچ‌گاه منحل نشد و همچنان به صورت رسمی و غیررسمی در قالب‌ها و عنوان‌های گوناگون به فعالیت‌های مثبت و منفی خود ادامه می‌دهد.

این انجمن، دوره‌های گوناگونی را از آغاز پیدایش تا کنون از سر گذرانده است که هر یک از آنها نام‌های ژرف می‌طلبد.

کمر گروهی، مانند انجمن حجّیه که در این اندازه مورد داوری‌های گوناگون و گاه متناقض قرار گرفته است و کمتر می‌توان در عرصه شناخت و داوری درباره این جریان سیاسی، فکری و فرهنگی، به تحلیلی معتدل و واقع‌گرا دست یافت؛ چراکه گاه برخی با نگاه غرض‌آلود و افراطی از انجمن، حربه‌ای برای راندن رقیبان، و موجی سرکش و توفنده برای پوشاندن فعالیت‌های مرموز و نرم خود ساخته‌اند؛ و گاه برخی دیگر با نگاهی تفریطی و به‌غایت خوش‌بینانه، انجمن و رفتارها و اندیشه‌های آن را ستوده‌اند و آنان را متدینان ناب و طرفدار انقلاب دانسته‌اند و از سستی‌ها و کژ رفتاری‌های بسیاری از اعضای آن چشم پوشیده یا فریب خورده‌اند.

تلاش این پژوهش، آن است که با نگاهی واقع‌گرایانه و دقیق و با تحلیلی منصفانه و معتدل با الهام از اندیشه‌ها و آرمان‌های معمار و رهبر بزرگ جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی علیه السلام، به واکاوی اندیشه‌ها و نقد عملکرد انجمن حجّتیّه به عنوان یکی از جریان‌های فکری، سیاسی و فرهنگی معاصر پردازد؛ زیرا نقد انجمن حجّتیّه، تنها نقد خرده‌فرهنگی مبتنی بر اعتقاد به مهدویت نیست، بلکه آسیب‌شناسی تفکر پویا و بنیادین مهدویت است، و اعتقاد صحیح به این اندیشه بنیادین و فراگیر و آموزه جامع، زمینه‌ای مهمّ برای معماری تمدنی شکوهمند و سترگ بر پایه توحید، عبودیت و عدالت که همه صالحان و مصلحان در همه روزگاران، سیمای آرمانی آن را بر لوح دل حکاکی می‌زنند.

همچنین واکاوی بنیادهای فکری این جریان را به گونه‌ای نقد اندیشه‌های هم‌گرا و ریشه‌یابی انحراف‌های فکری برخی افراد و گروه‌ها در تقابل با انقلاب اسلامی و حکومت اسلامی می‌باشد.

۲. پیشینه تحقیق

نخستین کتابی که در این موضوع نوشته شد، «در شناخت حزب قاعدین زمان» تألیف عمادالدین باقی است. این کتاب که در سال ۱۳۶۲ پیش از اعلام تعطیلی فعالیت‌های انجمن حجّتیّه آماده شده بود، با توجه به زمینه مساعدی که با سخنان امام خمینی و در پی آن، صدور اعلامیه انجمن در آن سال برای مقابله با انجمن به وجود آمد، در آغاز به صورت پاورقی‌هایی با

ادبیاتی تند و تحلیلی افراطی در ۳۳ شماره توسط روزنامه اطلاعات منتشر شد و پس از آن به صورت کتاب، توسط نشر دانش اسلامی وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی در تیراژی بالغ بر ۸۵۰۰۰ نسخه در نوبت‌های پیاپی به چاپ رسید.^۱

به تعبیر عمادالدین باقی، پیش از آنکه امام در مراسم بزرگداشت شهدای هفتم تیر که همگان منتظر سخنرانی ایشان علیه سازمان مجاهدین خلق بودند، نوک پیکان حمله خویش را متوجه انجمن حجتیه کند و نسبت به فعالیت‌های آنان هشدار دهد، پیش‌نویس کتاب «در شناخت حزب قاعدین» را آماده کرده بودم که البته هنوز به بلوغ نرسیده بود. پس از آن سخنرانی امام بود که مطبوعاتی به منظور اطلاع عموم به معرفی این انجمن پرداختند. از روزنامه اطلاعات با من سؤال گرفته شد و من هم پیش‌نویس‌ها را برای چاپ به آنها دادم که در سال ۱۳۶۲ به ماه به شکل مسلسل به چاپ رسید. این مطالب بازتاب گسترده‌ای یافت و حتی بعدها در قالب کتاب تا ۸۵۰۰۰ نسخه منتشر و بارها تجدید چاپ شد و پرفروش‌ترین کتاب سال گردید.^۲

وی در پاسخ به این سؤال که آیا همچنان همان عقاید را درباره انجمن حجتیه دارید؟ پاسخ داد:

مطالب مندرج در آن کتاب ریشه در اطلاعات و مشاهدات مستقیم من از

۱. رسول جعفریان؛ جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی - سیاسی ایران؛ ص ۳۷۲.

۲. گفت‌وگوی ایستا با عمادالدین باقی، ۱۳۸۳/۲/۲.

زمان عضویت در انجمن حجتیه دارد؛ البته من از جزوات و نوارهایی که در جلسات، در اختیار اعضا قرار می‌گرفت و انتشار عمومی نمی‌یافت نیز برای نوشتن آن مقالات استفاده کردم. توسط یکی از دبیران در دوران دانش‌آموزی به این انجمن وارد شدم و انصافاً خودم را مدیران آموزش‌های بسیار مفید و قوی مدرسان این انجمن به‌ویژه در مباحث اصول عقاید می‌دانم. در بحبوحه انقلاب درحالی‌که هیئت مدیره انجمن حجتیه محافظه‌کار بود و روی خوش به انقلاب نشان نمی‌داد، بخشی از نیروهای انجمن از جمله خود من تحت تأثیر موج انقلاب، به دفاع از انقلاب پرداختیم. با تشدید اختلافات میان رأس و کف این انجمن، بخشی از نیروهای بدنه انجمن حجتیه ریزش یافت. من هم که به انقلاب و امام علاقه‌مند بودم، موضع تند انجمن در قبال استاد مطهری را نیز - که وی را به عنوان یک مصلح آیت‌الله خوبی قبول نداشتند - برناتفتم و از انجمن حجتیه خارج شدم. فکر می‌کنم در فضای پس از انقلاب و جو مسلط آن زمان، به‌شدت تحت تأثیر انقلاب بودم و در راستای دفاع مطلق از انقلاب و نفی هر جریان مخالف انقلاب، به دور از داوری منصفانه و با ادبیاتی تند، غیراخلاقی و غیرعلمی کتاب «در شناخت حزب قاعدین» را نوشتم؛ البته شور و حال جوانی نیز در این قضاوت شتاب‌زده و احساسی‌ام بی‌تأثیر نبود. بعدها - در سال ۱۳۷۰ - در مقدمه کتاب «بررسی انقلاب ایران» مواضع در خصوص این کتاب را به نقد کشیدم، پس از فوت آقای حلبی، زمانی که تصمیم گرفتم مقاله‌ای با عنوان «آیت‌الله حلبی، چهره نیم قرن تفکر رازآلود مذهبی» را در سال ۷۶ در روزنامه «جامعه» بنویسم، بار دیگر به کتاب «حزب قاعدین» مراجعه کردم. این کتاب شامل فصولی در خصوص تاریخچه، تفکر اقتصادی، سیاسی و اعتقادی انجمن حجتیه است. از مطالعه این کتاب

سردرد گرفتم و پس از ۱۵ سال مرا بیش از پیش متوجه مواضع گذشته‌ام کرد؛ از همین‌رو از توزیع تعدادی از نسخ این کتاب که در دفتر تبلیغات قم باقی‌مانده بود، و توسط یکی از دوستانم خریداری شده بود، جلوگیری کردم و گفتم آن را خمیر کنند... در حال حاضر نیز منتظر فرصتی مناسب برای بازنویسی کتاب «در شناخت حزب قاعدین» هستم، اگرچه هیچ‌یک از خاطرات مندرج در آن کتاب دروغ نبوده و اطلاعات آن بعضاً مفید، مؤثر و منحصر به فرد بود، در شرایطی که پذیرفتن خطایای گذشته هنوز در جامعه ما به شکل یک فرهنگ درنیامده و بسیاری از آقایان که امروز به نظر و موضع خاصی دست یافته‌اند، با تکذیب عملکرد گذشته‌شان اصرار دارند که بگویند از بدو تولد چنین نظری داشته‌اند؛ من صادقانه می‌گویم که مواضع در خصوص انجمن حجتیه اشتباه بوده و باید آن تجدید نظر کرده‌ام. امروز نظراتم به برخی از دیدگاه‌های انجمن حجتیه (نه همه آنها) نزدیک‌تر از گذشته شده است.^۱ بر اساس سخنان وی، هیچ‌یک از مواضع مندرج در آن کتاب دروغ نبوده و اطلاعات آن بعضاً مفید، مؤثر و منحصر به فرد است. پشیمانی نویسنده از نگارش کتاب، نه به خاطر دروغ بودن اطلاعات موجود در کتاب، بلکه به خاطر تغییر مواضع و رویکرد سیاسی و اعتقادی وی می‌باشد.

در سال ۱۳۶۷ کتابی تحت عنوان «ولایتی‌های بی‌ولایت» از محمدرضا اخگری در تهران به چاپ رسید؛ همین‌طور نشریه «راه مجاهد»، از لطف‌الله میثمی مجموعه مقالاتی تحت عنوان «انجمن حجتیه نسلی مایوس از

۱. همان؛ به روشنی یکی از نشانه‌های هم‌گرایی میان لیبرالیسم و حجتیه را در این بازگشت می‌توان دید؛ به‌رحال به گواهی خود او، مطالبش مستند است، گو اینکه امروز از ابراز آنها پشیمان شده است.

حرکت و انقلاب» به چاپ رساند که در ۱۳۶۸ به صورت کتاب چاپ شد.^۱ در سال ۱۳۷۰ حجت‌الاسلام سیدحمید روحانی، در دفتر سوم کتاب «نهضت امام خمینی» تحت عنوان «انجمن حجّتیّه و تز اسلام منهای روحانیت»، با ارائه اسناد، علیه انجمن حجّتیّه مطالب مفیدی نوشت که پس از آن نیز چندین بار چاپ شد.

در مهر و آبان ۱۳۷۸ در مجله چشم‌انداز ایران، گفت‌وگویی با طاهر احمدزاده، تحت عنوان «انجمن حجّتیّه در بستر زمان» منتشر شد که نکات و اطلاعاتی در مورد انجمن حجّتیّه در بر داشت.

از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۵ مقاله‌هایی با عناوین «شصت سال فراز و فرود (روایت تازه از انجمن حجّتیّه)»، «انجمن حجّتیّه و ساواک»، «مدافعین انجمن حجّتیّه»، «مدعیان مهدویت؛ القاعده ایران، لایه‌های پنهان انجمن حجّتیّه»، توسط فتاح غلامی نوشته شد که توسط سایت بازتاب و نیز سایت مرکز اسناد انقلاب اسلامی منتشر شد.

در سال ۱۳۸۳ مقاله «ناگفته‌هایی از موضع انجمن حجّتیّه»، نوشته تاج‌الدین محرابی توسط سایت بازتاب منتشر شد.

در سال ۱۳۸۴ نیز کتاب بازشناسی مبانی فکری انجمن حجّتیّه، تألیف مرتضی فیروزآبادی در سایت باشگاه اندیشه منتشر شد. در همان سال مقاله «انجمن حجّتیّه حزب مرموز» نوشته کیوان مهرگان توسط روزنامه اعتماد به چاپ رسید.

۱. رسول جعفریان؛ جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران؛ ص ۳۷۴.

در سال ۱۳۸۶ کتاب «از مدرسه معارف تا انجمن حجتیه و مکتب تفکیک»، تألیف دکتر محمدرضا ارشادی‌نیا، توسط بوستان کتاب وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم به چاپ رسید که نویسنده بیشتر به نقد مبانی فکری مکتب تفکیک اهتمام ورزیده است.

کتاب «جریان‌شناسی انجمن حجتیه»، تألیف سیدضیاءالدین علیان‌نسب و سلمان علوی نیک در سال ۱۳۸۸ توسط انتشارات وثوق به چاپ رسید.

در سال ۱۳۸۸ کتاب «از انجمن پیروان قرآن تا انجمن حجتیه» که بازخوانی تحلیلی نیم‌قرن خاطره در گفت‌وگو با نویسنده منتقد، حیدر رحیم‌پور افشاری است، توسط انتشارات طرح فردا به چاپ رسید.

در سال ۱۳۸۹ توسط سوم از گفتار سیزدهم کتاب «جریان‌شناسی ضد فرهنگ‌ها»، تألیف حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین خسروپناه، با عنوان «انجمن حجتیه و بحران فرهنگی سیاست‌گریز»، توسط مؤسسه فرهنگی حکمت نوین اسلامی به چاپ رسید.

حجت‌الاسلام والمسلمین رسول جعفریان نیز در کتاب «جریان‌ها و سازمان‌های مذهبی سیاسی ایران» فصلی را به این مبحث اختصاص داده است که بارها در سال‌های متوالی تجدید چاپ و ویرایش شده است. در این موضوع شمار آثار، چه در مطبوعات و چه در فضای مجازی، بیش از آن است که بتوان به تفصیل به همگی آن پرداخت.

۳. روش تحقیق

روش این پژوهش، روش کتابخانه‌ای در گردآوری اطلاعات با شیوه

تحلیلی و توصیفی در تحلیل داده‌ها، و نیز روش میدانی به صورت مصاحبه و گفت‌وگو یا مکاتبه با برخی اعضای انجمن حجتیه و برخی صاحب‌نظران و نویسندگان و تاریخ‌پژوهان و شخصیت‌های فقهی و سیاسی می‌باشد.

www.ketab.ir